

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 60.

Ljubljana, četrtek 12. marca 1936

Leto II,

Odvisnost je lahko pojmi največje sreče in največje nesreče. Vse je odvisno od tega, od koga smo odvisni.

Reese.

Dnevna pratika

Četrtek, 12. marca 1936. Katoličani: Gregor Veliki. Pravoslavni: 28. februarja 1936. Vasilije.

Dežurne lekarne v Ljubljani
Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg; Mr. Ramor, Miklošičeva cesta; Mr. Garbus, Moste — Zaloška cesta.

Vreme

Jugoslavija. Jasno po vsej državi, razen v Primorju, kjer se je pooblačilo. Dežuje v okolici Sušaka. Močan veter v Dolnjem Primorju. Temperatura se je zvišala po vsej državi. Sarajevo — 2 C. Beograd 17 C.

Napoved za danes: Oblačnost se bo razširila po vsej zapadni polovici države, mogoče bo deževalo, zlasti po Primorju. Na vzhodnem delu države bo jasno. Sonce vzhaja ob 5.58, zahaja ob 17.39.

Dunajska napoved: Mirno vreme, lahko nagnjenost k padavinam.

Gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

Četrtek 12. Pesem s ceste. Red Četrtek.

Petek 13. zaporto.

Opera

Četrtek 12. Apropos, kaj dela Anđula Red A.

Kino

Stoga: Peter.

Matica: Marta.

Union: Božanstvena žena.

Ideal: Drevi jaz in ti.

Šiška: Alasver.

Radio Ljubljana

Četrtek, 12. marca: 12: plošče, 12.15: vreme, poročila, 13: čas, objava, sporred, obvestila, 13.15: radio orkester, 14: vreme, borza, 18: radio orkester, 18.40: Slovensčina za Slovence, g. prof. Kolarič, 19: čas, objava, poročila, 19.30: Narodna ura, 20: Wiedenstein: Klavirski koncert, prenos iz Zagreba, 20.45: Sinfonični koncert orkestra kraljeve garde, prenos iz Beograda, 22: čas, vreme, poročila, sporred, 22.15: Slovenske narodne za sopran in alt, pojeta Fratrikova in Rudolfova, spremlja prof. Lipovšek.

Borza

Za 12. marec

Današnja	povprečna tujega denarja	vrednost
		Dinarjev
1 hol. goldinar		29.74
1 nemška marka		17.55
1 belga		7.37
1 šv. frank		14.27
1 angl. funt		216.33
1 am. dolar		42.90
1 fr. frank		2.88
1 Kz.		1.81

V privatnem kliringu

1 avstr. šiling	9.40
1 nemška marka	14.05
1 angl. funt	250.00

Skrivnost rumene hiše — Čudaški sin požigalec — Svet šika in apartnosti — Satanki naklep — O zlati poroki pri Cenetovih — Prestreženo usodno pismo

Svet DN v Londonu

London, 11. marca. n. Sestanek sveta DN, ki bo v soboto v Londonu, bo peti sestanek DN v Londonu. V angleški prestolnici je svet DN zasedal trikrat v letu 1925. in enkrat v letu 1922. Ni izključeno, da se Nemčija sestanka v Londonu udeleži.

London, 11. marca. n. Danes dopoldne se je vršila seja angleške vlade. Popoldne bosta Eden in lord Halifax podala ministrskemu svetu poročilo o svojih razgovorih v Parizu. Potem se bodo vršile razne priprave za zasedanje sveta DN in bo podanih tudi nekaj smernic glede na sestanek predstavnikov sil — podpisnic lokarnskega sporazuma.

London, 11. marca. n. V Parizu so odločili, da se v Londonu sestanejo najprej vsi predstavniki držav-podpisnic lokarnskega sporazuma, a po tem sestanku tudi svet DN, in to na željo angleških predstavnikov, ki žele obdržati stalno zvezo s svojo vlado.

Kaj pravijo Nemci?

Berlin, 11. marca. f. Nemški uradni krogi so mnenja, da se bodo pogovori s francosko in belgijsko vlado končali s popolnoma zadovoljivim rezultatom in soglasnostjo. Povdarja se, da nemška vlada ne namerava delati nikakih težkoč, ki bi nadalje mogle povzročiti kakšno večjo napetost na zapadni meji. Na vsak način želi, da se odnosi med Francijo in Nemčijo izboljšajo, da bo mogoče skupno sodelovanje in gospodarsko oživenje med obema državama. Zato Nemčija ne bo stavila nikakih večjih zahtev, ki bi bile neizvedljive. Z našim zadnjim delanjem smo dosegli vse želje, ki jih je gojil nemški narod v pogledu Porrenja in želje naših težnih na zapadu sploh. Nemška vlada nima nikakih namenov vdirati v sosedne države, vendar to, kar je njenega,

hoče imeti in to je sedaj tudi dobila. Glede Belgije nimamo nikakih sovražnih namenov, želimo pa, da se odnosi izboljšajo. Pričakujemo, da bodo naše ponudbe za mir povsod našle ugoden odmev.

Mobilizacija Nemcev v USA

Newyork, 11. marca. y. Nemški konzulat v Newyorku je objavil, da je prejel ukaz od nemške vlade, da izvrši popis vseli nemških državljanov, ki žive v USA. Nemški državljani, kateri bodo vpoklicani v vojsko, ne bodo prisiljeni, da morajo takoj nastopiti svojo vojno službo, temveč bodo le obveščeni, naj bodo pripravljeni v slučaju potrebe.



Slika kaže dansko prvakinjo Valborg Christensen (levo), ki je postavila nov svetovni rekord v prsnem plavanju na 100 m v času 1:22.8. S tem je potolkla rekorderko Nemko Hanni Hölzner (desno), ki je doslej imela ta rekord.



Finn Jensen iz Kopenhagena, ki je postavil nov rekord v prsnem plavanju na 400 m s časom 5:45. Ta rekord je doslej imel polnih 10 let Nemec Erich Rademacher. Jensen ga je potolkel za 5.2 sekunde.

Roosevelt ne posreduje

Washington, 11. marca. h. V Beli hiši izjavljajo, da predsednik Roosevelt ne misli v nobenem oziru posredovati v nastali evropski situaciji.

Obsedno stanje v Granadi

Madrid, 11. marca. d. Španska vlada je včeraj zvečer proglasila v Granadi obsedno stanje, ker je prišlo v mesto do težkih izgrezov, ki so jih izvajali levičarski elementi. Komunisti so izvršili več dejanj, ki so prisilila vlado, da je izdala stroge ukrepe. Zažgali so gledališče, nekaj kavarn, eno apoteko in eno tovarno. Razen tega so izropali več privatnih stanovanj. Opustošili so tudi prostore katoliškega lista 'Ideal'.

Hodža ni uspel?

Dunaj, 11. marca. Po včerajšnjem ponovnem sestanku dr. Milana Hodže z avstrijskim kancelarjem dr. Schuschniggom je bilo izdano tole uradno poročilo: Dvonednu bivanje dr. Milana Hodže na Dunaju je dalo obema predsednikoma vlad priliko, da sta lahko nadaljevala razgovore, ki so se načeli ob priliki zadnjega bivanja kancelarja Schuschnigga v Pragi. Tekom večurnih sestankov so bili obravnavani predvsem interesi obeh držav.

V dobro poučenih krogih so mnenja, da dr. Hodža v političnem pogledu ni uspel, ker je Avstrija slej ko prej močno vezana na Rim. Pa tudi gospodarski uspehi obiska niso veliki, ker ni prišlo do podpisa nove trgovinske pogodbe zaradi povečanih avstrijskih zahtev.

V svetu šika in apartnosti

Razgovori z manekenko — Sumljivi Jelačin

Ljubljana, 11. marca.

Obrotniško društvo v Ljubljani pripravlja svojo revijo, ki bo od 21. do 29. marca v Kazini. Modni saloni ljubosumno skrivajo svoje atrakcije, tako da niti radovedno novinarsko oko ni še moglo prodreti v vse skrivnosti. Manekeni in manekenke se veščajo po vseh pravilih mednarodnega sveta. Zato sem si dovolil malo razgovora z zastopnico novega stanu, ki je z uvedbo modnih revij vznemirja zdaj tudi pri nas.

Potrkam na vrata odličnega salona. Baš so »vlivali« novo toaletno na manekenko. Bili sta obe krasni, tako manekenka kakor obleka.

— Gospodična, bo kaj treme?

— Niti najmanj ne!

— Kakšne modne kreacije boste pa nosili?

In začela mi je pripovedovati, čul sem izraze, ki so mi bili doslej španška vas. »Šika« in »apartno« mi je ostalo samo v spominu.

— Veste, gospod, ko zaigra godba, ko nastopi napovedovalec, sem vsa v elementu. Zavrti se mi pred očmi, vidim ves modni svet pred seboj. Sam korak se mi usmeri po odru, godba udarja ritem in začujem tihe vzkljike: ah in oh! Tedaj vem, da sem vsem všeč.

Kar zijal sem, kako je ta damica v svojem elementu. Če ta ne bo uveljavila modelov, ga ne bo nobena!

— Kaj pa, gospodična, ženitne ponudbe? Sliši se, da vam ženinov ne manjka.

— Gospod, to so pa poslovne tajnosti! Tega vam pa nobena našega stanu ne bo izdala.

Na, pa sem imel hudimana! Kar me je najbolj zanimalo, mi je padlo v vodo. Pokramljala sva potem še o manekenkah zunanjega sveta. Kako nastopajo na različnih prireditvah, da marsikdo niti ne ve, da gre za reklamo, temveč jih imajo za goste iz družbe. Naše manekenke so pa vzbudile po svojem prvem nastopu toliko senzacije, da največkrat niti na cesti niso imele miru!

Nato sem se pogovoril s konferencijerjem g. Jelačinom, ki mi je povedal neko staro resnico. Razmere malega naroda tudi njega mučijo. Vse je pri nas tako lokalno, tako polno raznih malih brig in brigic, ki že v kali uničijo vsako velikopotnost. Povedal mi je, da bo tudi on zapel na modni reviji, sicer je pa tako skrivnostni glede revije in atrakcij, da se mi zdi že kar sumljiv. Jelačin nekaj kuje! Zato pozor!

Na razvalinah ni pogajanj...

Ljubljana, 11. marca.

Francosko razburjenje zaradi Hitlerjevega koraka v Porenju je čedalje večje. Diplomatski krogi komaj še zadržujejo razumljivo reakcijo vojaških krogov, ki so že v soboto in nedeljo zahtevali takojšen vpoklic treh letnikov pod orožje. Na nasvet iz Londona, ki priporoča hladnokrvnost in mirnost, se to ni zgodilo in se zaenkrat vsa francoska reakcija omejuje na formalne proteste in na intenzivno diplomatsko akcijo, ki pa ostaja v mejah samih lokarnskih sporazumov, ne da bi se že sedaj razširila na vse članice DN. V tem smislu je treba razumeti tudi francoski apel na ženevsko institucijo, ki se sklicuje samo na člen prvi 4. lokarnskega sporazuma, po katerem je odpoved pogodbe brez predhodnega dovoljenja sveta DN nemogoča.

Razburjenje na meji

Vendar se vsaj ob meji ne da prikriti preventivnih vojaških mer, ki jih je Francija »za vsak slučaj« že odredila. Tako je francosko armadno poveljstvo izdalo nalog za takojšnjo odposiljatev novih čet in vojaškega materiala na vzhodno mejo. Te mere je včeraj še pospešilo obvestilo, da je nad francosko utrjeno cono pri Thionville letelo nemško vojno letalo, ki pa je takoj pobegnilo, ko je opazilo, da se z bližnjega francoskega letališča dviga že nekaj francoskih vojni letal. Ljudstva se je v vseh obmejnih pokrajinah polastila velika panika. Samo v teku včerajšnjega dne je bilo dvignjeno

v Strassbourgu nad pet milijonov frankov iz raznih bank. Tako se zdi, da je v ozračju že prava vojna psihoza...

Apel nemškemu narodu

Včeraj je bil tudi v samem Parizu velik dan. Na seji parlamenta je bila prečitana velika poslanica francoskemu narodu o zadnjih dogodkih. Hitlerjevo dejanje kvalificira francoska vlada kot napad na mednarodno moralo. Sarraut poudarja v tej poslanici ponovno, da se Francija ne bo pogajala z Nemčijo, dokler ne bo dala zagovorila, da je sposobna spoštovati določila mednarodnega prava. Hitler se v svojem govoru in v svojih ponudbah nikdar ne obrača na francosko vlado, temveč direktno samo na francoski narod, kakor da bi ta ne imel svojega ustavnega in zakonitnega zastopstva. Zato se to pot izjemoma tudi francoska vlada obrača ne na Hitlerja, temveč na ves nemški narod in ga vprašuje, če odgovarja njegovim tisočletnim kulturnim tradicijam, da se tako tepta mednarodno pravo. Francoska vlada izjavlja, da se ni mogoče pogajati na razvalinah... Francija sicer ne odbija pogajanj,

toda nikdar se ne bi pogajala pod grožnjo samovolje in nasilja. Obrača se na DN, ker je mnenja, da lahko samo kolektivna varnost v okviru DN reši svet hudih pretresov.

Nobenih sklepov

Včeraj se je v Parizu sestala tudi konferenca zastopnikov držav-podpisnic lokarnske pogodbe. Posvetovanje je trajalo pod vodstvom francoskega zunanjega ministra več ur, toda sprejeti niso bili nikakoli sklepi, ker se je francoska vlada želela pred ženevskimi razgovori o tem vprašanju informirati o mnenju drugih držav-podpisnic pogodbe, ki so posredno v tej zadevi tudi prizadete. Angleški zunanji minister Eden je ob tej priliki izjavil, da ostane obljuba Anglije o pomoči Franciji in Belgiji, če bi med razpravami o remilitiraciji Porenja prišlo do nenadnega napada, v celoti v veljavi in da ima sedaj ta obljuba pomen prave vojaške pogodbe. Značilno pa je, da se ja Anglija načelno izrekla proti morebitni uporabi sankcij proti Nemčiji. Razgovori se bodo v soboto nadaljevali namesto v Ženevi — v Londonu in bo to od obstoja ženevske ustanove peti sestanek sveta DN v Londonu. S prenosom v London se je hotelo še bolj podčrtati omejenost razgovor na same podpisnice lokarnskega sporazuma, čeprav sodelujejo pri njih tudi ostali člani sveta DN.

Dnevna kronika

— Poročila sta se pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah učitelj g. Končnik in učiteljica gđ. Rep Alojzija. Srečno!

— Današnje stanje letalske tehnike je naslov predavanja, ki ga bo priredilo Prirodoslovno društvo v soboto 14. t. m. v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi. Govoril bo univ. docent g. ing. A. Kuhelj. Na to zanimivo predavanje so vabljeni vsi, ki se zanimajo. Začetek ob 18. uri.

— Udruženje Jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, naznanja, da ima svoj XVII. redni letni občni zbor v soboto 28. marca ob 1/2 pol 20 v društvenem lokalu na Kongresnem trgu 1/II (poslopje Zvezda).

— Pomlad se bliža. Dne 10. marca je bil dan 40 mučenikov, na dan sv. Gregorja pa se prične kmetska pomlad. V Tivoliju, »Zvezdi« in po drugih parkih je mestna občina že postavila klopi. Na vrtovih in njivah, zlasti v Trnovem, opravljajo prva spomladanska dela. Pota in ceste so suhe in ponekod se že vzdiguje cestni prah. Na obeh obrežjih Ljub-

Beseda dneva

Le ničevost so preprosti ljudje, laž pa odlični možje; na tehtnico vkup položeni, poskočili bi nad ničevost. Ne upajte v odiranje in plen naj vas ne dela ničemurnih; ako se množi bogastvo, ne navezujte nanje srca! (Sv. pismo: psalm Davidov 62, 9 — 11.)

Razgovori s čitatelji Duhovnik in učitelj

Ljubljana, 11. marca

Učitelju:

Mi smo svoje stališče glede na cerkev in šolo že nekajkrat dovolj jasno in odločno izrazili. Politika ne spada ne v cerkev ne v šolo in treba eno in drugo skrbno pred njo varovati. V vzgoji mladine morata cerkev in šola roko v roki delovati in tu ne sme biti med njima nikakih diferenc. Cerkev in šolske oblasti morajo skrbeti za to potrebno harmonijo.

Mi visoko spoštujemo tako duhovniški kakor učiteljski stan, ker njima je poverjena najvažnejša naloga, vzgoja naše mladine, in mi samo želimo, da bi se ugled obeh stanov v ljudstvu čim bolj podvignil. Politika je temu ugledu doslej samo škodovala, in mi pravimo tako, da politikujoč duhovnik ne spada v cerkev, politikujoč učitelj pa ne v šolo.

Vzgoja naše mladine se mora vršiti na krščanski moralni in etični podlagi, o tem za nas ni nobene debate. Brali smo v nekem listu obdolžitve brezbožništva na naslov gotovih učiteljev. Mi tem obdolžitvam ne verjame. Pravimo pa tudi mi, da učitelj brezbožnik ni usposobljen za vzgojitelja. Potem naj si rajši izbere kak drug poklic.

Mislamo, da v tem z nami soglašate. V ostalem naj vam in vsemu našemu učiteljsstvu v memento zabeležimo krasne besede, ki jih je izgovoril novi prezident češkoslovaške republike Beneš odposlanstvu učiteljsstva:

»Izogibajte se osebnih bojev, bodite strpljivi, zato pa notranje močni v svojem prepričanju, spoštujte pa zlasti tudi verska prepričanja!«

Ljanice popravljajo že preperelo ograjo. Regularna dela v Ljubljani se bodo radi upadle vode kmalu nadaljevala, ker so že zaprti zatvornice na Špici. Po izločbah ljubljanskih trgovin se priporoča spomladanska moda. Čez deset dni nastopi prava koledarska pomlad. Upajmo, da se s prirodo prerodi i človeštvo.

— Predavanje v društvu »Pravniki«. V četrtek 12. marca t. l. priredi društvo »Pravniki« predavanje točno ob 18. uri v justični palači, dvorana števil 79. Predaval bo univ. profesor dr. Evgen Spektorski: »O pravoznanstvu in psihologiji.« Vabimo vse člane in prijatelje društva, da se tega zanimivega predavanja udeležijo.

„Glas“ je zabaven

DANES ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

Franciška Gaal

v veseloigri, ki bo izzvala salve burnega smeja

PETER

Kot dopolnilo najnovejši Ufa-zvočni tehnik

KINO SLOGA, tel. 27-30

Peli bodo za stradajoče

Zagreb, 11. marca

Stiska, ki vlada med siromašni mi sloji v Zagrebu, je napotila hrvaška pevska društva, da priredijo skupen velik koncert v korist Odbora za pomoč stradajočim.

Koncert bo to soboto v prostorih zagrebskega Zbora in bo na njem nastopilo 400 pevcev, članov raznih zagrebskih pevskih društev.

10 milijonov za bolnišnico

Split, 11. marca

Tehnični oddelek Banske uprave je iz Beograda od ministra dr. Kozula prejel obvestilo, da je odobren kredit 10 milijonov dinarjev za nadaljevanje zidanja nove bolnišnice.

Kakor smo tega veseli, moramo pripomniti, da tu morda ne gre za novo bolnišnico v Ljubljani, ampak v Splitu.

Celje

— Iz žepa 700 Din. Ko je šel oni večer malce vinjen upokojenec Anton V. iz neke gostilniške sobe v Prešernovi ulici na dvorišče, mu je neka v isti hiši stanujoča služkinja ukradla iz žepa 700 Din. Služkinja je naslednji dan skoro ves denar zapravila. Po dolgem tajanju je tatvino na policiji priznala.

— V Novem Celju je umrl v moli bolni preteklo nedeljo 60-letni posestnik Franc Stevanec iz Murske Sobote. N. v. m. p.

— Na 1 leto 10 mesecev zapora je bil obsojen v torek pred malim kazenskim senatom 40-letni Poklač Baltazar iz Velenja. Izvršil je več tatvin. Njegov zagovornik je zahteval, naj ga preišče psihijater, ker je bil Poklač med vojno ranjen v glavo. Zdravnik pa je ugotovil, da ima Poklač bolešno nagnjenje h kraji, to je, da je kleptomani.

— »Slavčiki« iz Trbovelj bodo zažrgoleli v nedeljo 15. marca v Celju ob pol 16. Vstopnice si priskrbite v knjigarni vdove Goričar.

Maribor

m— Narodno gledališče. Četrtek 12. marca ob 20. uri: »Ples v Savoyu«. Red B. — Gostovanje primadone ljubljanske opere Zlate Gjurgjenčeve.

m— Kino. Grajski: Največja opera »Vesela vdova«. V glavnih vlogah Maurice Chevallier in Janette Mac Donald. — Union: Prekrasni film »Igra z ljubeznijo«. Gustav Fröhlich.

m— Rajko Kos o Ga-Pa. V četrtek, 12. tm. bo predaval pod okriljem ISSK Maribora v Ljudski univerzi znani ljubljanski sportnik in poročevalec »Glasa naroda« na letošnji olimpijadi v Ga-Pa g. Rajko Kos. Predavanje bo spremljano s 350 skioptičnimi slikami.

m— Nogomet. Prihodnjo nedeljo, 15. t. m. bo popoldne na igrišču Rapida ob 15. uri prvenstvena tekma ISSK Maribor : SK Rapid.

Inkasant za naročnino »Glasa naroda« gre proti hiši. Na oknu vidi za trenotek domačo gospo, zato je siguran, da bo dobil naročnino plačano.

— Prosim, je gospa doma? vpraša služkinjo.

— Ne, gospe ni doma! odgovori naučena služkinja.

— Recite, prosim, gospej, da naj drugi ne pozabi svoje glave doma na oknu ter naj za božjo voljo vzame tuda glavo s seboj, pravkar sem jo namreč videl na oknu!

Čudaški sin požigalec**Maščeval se je in očetu zažgal poslopje**

Ljubljana, 11. marca.

Stari Peterca iz Dravelj je bil trden in veljaven gospodar. Petnajst let bo že, kar je dal domačijo sinu Francetu in poskrbel tudi za druge svoje otroke. In danes je sin France premožen gospodar, ki lepo skrbi tudi za očeta in sestro. Janez je dobil le 10.000 kron, a mu je pozneje France sam od sebe dal še njivo, da ima pridni in varčni Janez tudi že svojo hišo. S Tonetom je bil pa vedno križ. Same skrbi je imel oče z njim, ker ni bil za delo. K raznim moštrinom so ga dali v uk, nikogar pa ni ubogal in nikomur ni hotel biti pokoren. Tudi on je dobil 10.000 kron in se je oženil. Vendar ni mislil na delo in samo postopal je. Če je imel denar, so tudi drugi imeli dosti pijače. Potepal se je okrog in beračil je.

kakor izgubljeni sin

V torek je sedel na št. 79. pred malim senatom ker je 29. januarja opolnoči doma očetu zažgal gospodarsko poslopje in je do tal pogorela šupa s skednjem in vsem, kar je bilo notri. Pogorelo je tudi ostreže hleva, a živino so rešili. Škode je bilo 80.000 Din, v nevarnosti je bila pa vsa vas.

Čuden človek je Tone. Že blizu štiridesetih je in še se ni naučil, da je treba delati. Nerazumljivo govori ali mrmra sam pri sebi in neprestano tišči glavo med kolena. Brata niti ne pogleda in tudi po sodnikih se ne ozre.

Da je bratovo posestvo, ki ga mu je pripisal oče, vredno milijon, pripoveduje, njemu je pa dal le 10.000 kron. Mislil je, da samo na račun, pogodba pa pravi, da je izplačano vse. Stanoval je pri bratu Janezu. Ko je tisti večer šel iz Ljubljane, je očeta prosil za večerjo, pa ga je spodil. Jezo je kuhar in iz maščevanja je zažgal slamo na podu tik hiše, ki jo je

obranil le požarni zid, da tudi ni pogorela. Na drugem koncu je zažgal, da so si lahko rešili življenje.

Človek božji, saj bi bila lahko pogorele vse Dravelje! ga je pokaral predsednik s. o. s. Gorečan.

— Že prej so mi večkrat vrata zaprli.

— Zakaj? ga je vprašal prisodnik s. o. s. Brelih.

— Res nisem za delo tako fesi. Z ženo se razumeva tako, kakor se, ker težko dobim delo.

— Ali pijete?

— Samo za potrebo, tisti večer pa nisem nič.

Brat France je močan, resen mož. Pozna se mu trdo delo in vsaka beseda njegovega pričevanja je

zagovor brata požigalca

Mož ima srce! Čeprav mu je zažgal, se zavzema zanj!

Nekaj mu je moralo v glavo priti, skromno pripoveduje z usmiljenjem do nesrečnega brata. Drugače ne bi bil tega naredil! Nagle jeze je in pretil je tudi že, da me bo ubil. Saj sem ga imel rad, ali ubogati ni hotel. Vedno smo mu dajali, ničesar pa ni vzel za dobro. Ne živi z ženo...

— Živim, samo malo sem doma.

— Hotel je, da bi mu dajali denar in vse. Pri naši mizi je jedel, pa mu je bilo vse premalo dobro, da je jed odrival. Ker ni hotel delati, sem moral najeti hlapca. Oče je bolan in skrbim tudi za bolešno sestro, naj pa še on dela!

Vse je pod isto streho, vendar pa ni nevarnosti niti za hišo niti za soseda.

— Ali so daleč proč? je poizvedoval predsednik.

— Hišo brani visok požarni zid, Kušarjevo poslopje pa se sicer leseno, toda dobro dva metra proč. Saj ni bilo vetra in bilo je popolnoma mirno, da ni bilo nobene ne-

varnosti! Z zavarovalnicama sem se pogodil za 32.000 Din odškodnine.

— Ali še zahtevate odškodnino? Pomislil je mož, nato je pa v dvomih pritrtil: Se!

— Kie bo pa dobil, če ne igra v loteriji! je pripomnil predsednik. France je pa pripovedoval dalje:

— Bratu sem dal njivo in bi tudi njemu dal, če bi hotel delati. Saj sem mehkega srca. Oče mu je tisti večer res dejal:

Kjer delaš, še jest pojdi!

Skozi pet let je vse dobival, jed je pa odrival...

Bratu bi pa vendar lahko dali kak krompir! so ga opozorili, a mož je lenega in čudaškega brata slikal še bolj podrobno:

— Dobri ljudje so mu službo na kolodvoru priskrbeli. Ni hotel ubogati in vse je pustil! Ni bil prav pri prav! Kar udaril je z vilami ali nožem. Še ženo je lani udaril s sekirico.

— Nikoli! spot godrnja obtoženec, brat France zaključuje:

— Vse sproti zapije in tudi druge je napajal. Če bi bil on grunt dobil, bi bilo v nekaj letih vse šlo!

Pri čitanju spisov smo še izvedeli, da se vlačil okrog in prosjači, obsojen je bil pa tudi že na 20 dni pogojno zaradi potepanja. Ko so ga aretirali, so našli pri njem škafličico vzgalec.

— Samo eno sem porabil! se oglasi varčni požigalec.

Zagovornik ga je slikal za omejenega, duševno slabo razvitega človeka ter se skliceval na bratove izjave, pri tem pa poudarjal na olajševalno trenutno zmedenost.

Dali so mu 10 mesecev strogega zapora in ga obsodili samo požiga, ki ni bil nevaren za okolico, a drž. tožilec Goslar je prijavil priziv zaradi preizkušnje kazni.

Kazen je nastopil takoj.

Prestreženo usodno pismo**O štefaniji, ki se je hotela znebiti moža**

Celje, 10. marca.

V Bevcih pri Velenju sta živela zakonca Štefanija in Jakob Stern. Pred leti sta se poročila in lansko leto na jesen so vaščani pričeli šušljati, da 31 letna Štefanija skače čez plot in se druži s 23 letnim Videmškom Avgustom, posestnikovim sinom iz Bevc št. 28.

To novico je dobil v ušesa tudi mož Jakob Stern. Zagrozil je svoji ženi kakor tudi Videmški, naj nehata, ker sicer bo joj!

Napravi konec

Ko je bila lani septembra Štefanija v bolnišnici v Slovenjgradcu, jo je Videmšek obiskal. Od tam mu je 11. oktobra poslala po pošti pismo sledeče vsebine:

»Torej Te lepo prosim Gustek, glej, da se paziš, kolikor mogoče in ob prvi priliki, ko boš prišel do tega, napraviš temu konec, da boš rešil sebe in mene; če bo ubil on Tebe, s tem bo ubil tudi mene za vedno, ker menim brez Tebe ni življenja. Te-

bi se ni treba nikdar bati, da bi jaz kedaj pozabila na Tebe. Govorila bom za Tebe, kolikor bo mogoče in tudi priče gotovo imaš, torej napravi konec, da si jaz ne bom za Tebe več tako v skrbeh, kakor sem si dosedaj. Srčne pozdrave in poljube Štefka«.

Na pošti, kjer bi moral pismo dobiti v roke le Videmšek, je sprejel vso pošto za vas Bevc neki Friškove Alojz, pos. sin iz Bevc, ki je pa med potjo pismo za Videmška — odprl in ga nesel po nasvetu župana na žandarmerijo.

Zločinski načrt

Štefanija je prestala operacijo v slovenjgraški bolnišnici, prišla je domov in Videmšek je pričel razmišljati, kako bi se znebil tekmece Jakoba Sterna. Prišel na prigovarjanje nekega svojstarega Jakoba Kovača, da naj umori Jakoba Sterna. Za nagrado mu je obljubil 1000 Din, mizo in posteljo. Na povabilo je dne 6. januarja res prišel Jakob Ko-

vač k Videmški, ki mu je pojasnil razmerje s Štefanijo in mu končno dal puško, katere ena cev je bila nabita. Kovač pa zvečer, ko je šel domov, naročenega umora ni izvršil, pač pa je šel na prigovarjanje nekega svojega sorodnika na žandarmerijo in tam povedal, da Videmšek streže po življenju Sternu.

Mož odpušča...

Kmalu nato sta bila Štefanija in Videmšek aretirana. Bled in droban sedi Videmšek v sajasti jetniški obleki na zatožni klopi, zraven je prišel poslušat tudi mož obtoženke, ki je izjavil, da je ženi podle naklepe že odpustil. Če ne bo obsojena, bo z njo še živel, sicer pa ne ve, kaj naj naredi.

Obsojena

Videmšek Avgust je bil obsojen na 3 mesece robije. Stern Štefanija pa na 1 leto robije. Oba izgubita za 2 leti častne pravice, v kazni se jima všteje preiskovalni zapor. Kazen sta sprejela.

Ob zlati poroki pri Cenetovih

50 let srečnega zakona Ane in Andreja Podboja v Ribnici

Ribnica, v marcu Cenetova hiša ob južnem koncu Ribnice! Kdo je ne pozna, ako se je kdaj peljal iz Ljubljane proti Sušaku, skozi trg kjer žive trdni in šaljivi ljudje, ki jih opeva narodna pesem: »Vre, vre, vre, mi smo Ribničani«.

V tej solidni hiši se je rodilo Janezu Podboju — vulgo Cenetu — in ženi Mariji 7 sinov in hčerka. Ta se je zgodaj omožila in je mati Amalijske, soproge v svetovni vojni padlega kritika prof. dr. Ivana Moharja, čigar sinova sta dr. Bogdan, sodnik v Dolnji Lendavi in Boris, profesor v Ljubljani. —



Od 7 sinov

je Anton slovenskemu narodu prvi zapisal zgornjo pesem, rabniško himno.

Janez, župnik, ustanovitelj Marijine družbe, je Slovincem v vzgled spisal v Koledarju družbe sv. Mohorja vzpodbuden in poučen sestavek »Cenetov oče« in z njim postavil svoje-mu očetu lep spomenik.

Štefan je gospodar na Adamovem pri Vel. Laščah, oče v svetovni vojni padlega celovškega profesorja Štefana Podboja, velikega narodnjaka in prijatelja Cirila in Metodove družbe.

France je gostilničar in posestnik sedaj Tschinklove hiše sredi Ribnice, oče soproge upokojenega svetnika stola sedmorice g. V. Zmavea in soproge Albina Mavčiča, ravnatelja pri upravnem sodišču v Celju.

Lojze je višji davčni upravitelj v pokouju, oče inženirja Staneta pri pošti v Ljubljani, medicina Janeza in hčerke Marije, učiteljice.

Jože, gostilničar in posestnik hiše na severnem delu Ribnice, ima v nasprotju s svojim očetom le enega sina pa 7 hčera — učiteljice, ki so poročene z izobraženci v raznih poklicih.

Andrej, ki je kot 27-letni mladenič dne 4. marca 1886. kot prevzemnik Cenetove domačije pripeljal v hišo, zalo, zelo bogato nevesto 17 letno hčerko edinko Hočevan Anjo, po domače Padarjevo iz Vel. Lašč.

Ta poroka, ki je združila lastnika gostilne »Pri Cenetovih« v Ribnici, kjer se je zbiralo izobraženstvo ter gostilno »Pri Padarju« v Velikih Laščah, kjer je pisatelj Levstik Franc imel vedno na razpolago svojo sobo in je tam vpriporil tudi svojega »Jančesa«, je bila pred 50 leti posebnost in zanimivost za vse ljudi.

Zlata poroka

Še večji dogodek pa je imela Ribnica 1. marca t. l., ko sta 77-letni gospod Andrej Podboj in 67-letna gospa Ana Podboj v najboljšem zdrav-

ju in razpoloženju obhajala svojo zlato poroko. Tudi ona dva sta imela 8 otrok, od katerih je pet še živih. Pa so se ob slavnostni priliki namesto umrlih staršev, sestre in naštetih bratov gospoda Andreja Podboja, ki so mu bili svati na poroki pred 50 leti, zbrali okrog zlatoporočencev poleg drugega sorodstva sledeči najodličnejši družinski člani, in sicer

hčerka Anika s soprogom gimnazij-skim direktorjem Antonom Burgarjem iz Kočevja ter vnukinji Manca in Milenka, obe že kandidatkinji filozofije;

hčerka Malika s soprogom Ivanom Klunom, industrijalcem in županom v Ribnici ter vnuki Ciril, Andrej in Metod;

sedanji gospodar domačije sin Ivan s soprogo Zofko, roj. KeKrin iz Sv. Križa ter vnuki Ivan, Andrej in Zofka;

sin inženir Jože, pristav generalne direkcije drž. železnice v Beogradu z ženo Jelko, roj. Močnik iz Ribnice in vnukinjo Alenko;

hčerka Marija s soprogom dr. Antonom Hočevarjem, sreskim sanitetnim referentom in vnučka Andrejček in Tomažek.

Delo od zore do mraka

Ko so se vsi slikali s slavlencema, sta bila res lahko srečna in zadovoljna pa tudi ponosna na svoje življenje, saj ju razen malega revmatizma še ne tarejo bolezenske nadloge.

Pa bi se kdo vprašal: Kako je to mogoče? Popolnoma naravno: slavljenca sta vse življenje delala od zore do pozne noči skrajno marljivo. Delo jima je rodilo blagostanje, delo jima je bilo vse razvedrilo in delo je, ki ju vzdržuje še sedaj naravnost mladostno čila in krepka.

Ako ni doma mladega gospodarja Ivana, gre še vedno rad v mesnico gospod Andrej, pravtako pa v potrebi prav pogosto in z veseljem stopa k štedilniku gospe Ana. Ta plemenita mama je zares nekaj izrednega. Šolala se je v Novem mestu, kjer je stanovala pri teti Gestrinovi, soprogi sodnega nadsvetnika, brata znanega slov. pesnika. Ko se je komaj 17 let stara zelo lepa nevesta po poroki v Velikih Laščah pripeljala s svati v Ribnico, se je takoj preoblekla in je sama kuhala poročnim svatom. Svoje vestnosti in resnosti ni nikoli izgubila in je polnih 50 let bila vedno sama prva kuharica. Kdor pa pozna

Cenetovo gostilno, ve da tam kuhe in težkega dela nikdar ni bilo malo. Vendar je pri vsem tem dosegla starost 67 let, ki jih ji ne bi nihče pri-sodil, saj ima gladko lice, dasi za puder in šminko nikdar ni imela časa in ni hotela imeti denarja.

Zlato srce gospe Ane

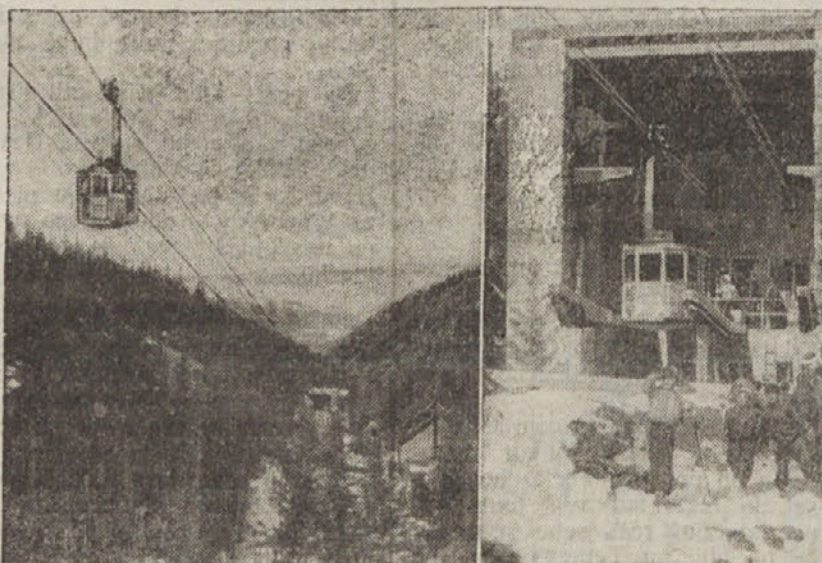
Kdor jo spozna, jo vzljubi na prvi pogled in je ponosen, da ji je lahko naklonjen. Spoštuje jo vsakdo, bodisi reven ali bogat, preprosti kakor najvišji izobraženec. S svojo inteligenco, plemenitostjo in srčno milino si pridobi vsakogar za iskrenega občudovalca. — Nešteto je dijakov, ki jih je ona podpirala, tako da o tem ni vedel nihče, nešteto je revežev, ki jih je nasitila tako, da tega ni opazil nihče.

Kremenit značaj gospoda Andreja

Njen soprog gospod Andrej je vedno voder, energičen, zelo marljiv, varčen, toda podjeten gospodar, ki je bil svoji soprogi vse življenje verno vdan, znal pa je tudi s svojimi gosti in vsemi ljudmi vedno pravilno ob-čevati. Za kajpot mu je služila naslednja modrost: Z oblastmi ne imej nobenega opravka. Ne bodi nikdar nikomur ničesar dolžan in tudi ne imej previsokih terjatev. Ne spuščaj se v špekulacije, temveč spoštuj in ljubi pošteno obrt, pri tem pa pomagaj, kjerkoli moreš.

Narodna društva, med katerimi ga šteje Sokol kot enega prvih svojih ustanoviteljev, so imela v njem in še imajo dobrega podpornika. Sokoli so telovadili v njegovi dvorani ves čas, dokler se niso pred leti preselili v svoj prekrasen lasten dom. Gospod Podboj pa je slovel tudi kot dober družabnik, ki je s svojim lepim tenorjem rad zapel kako narodno pesem. Tako je živel vsak dan kot poštenjak, globoko veren, toda vedno napreden.

S temi lepimi lastnostmi sta gospod Andrej in gospa Ana Podboj vzgledno vzgojila tudi svoje otroke in lahko rečeta, da ne živita zastonj. K njunemu slavljenju zlate poroke so jima iskreno čestitali Ribničani in prebivalci kočevskega sreza, v imenu številnih ostalih znancev in prijateljev širom Slovenije jima pa kličemo tudi mi: V zdravju in sreči še mnogo, mnogo let! — Zdravot!



Na Tatri so zgradili moderno žično železnico, ki vodi do vrha Kasprov. Desno vidite postajo žične železnice.

Kdor zna, ta zna O žavbi proti revmi

Sreča, da še nisem med onimi, ki so onesrečeni z revmatizmom. Imam pa vsekakor razumevanje za revmatike, to pa od takrat, ko sem bil agent z neko mažo, ki je pomagala preganjati revmatizem. Takoj naj povem, da sem pri tem poslu žel kolosalne — neuspehe. Obiskal sem menda vse bolnike te sorte, kolikor jih je v Mariboru, prodal pa nič. To je bilo vsekakor tragično za tako ambicioz-nega človeka kot moja malenkost. Ampak mi lahko verjamete, da sem uporabil vso svojo priznano jezičnost, a kaj, ko ni bilo nikjer razumevanja.

— Ja, kaj bi se mazali s takimi dragimi žavbami — so žrtve prekinjale moje zlobudranje. — Za revmatizem je najboljša sonce, pa basta! —

— Popolnoma pravilno — sem ugovarjal. — Ampak sonca zdaj pozimi ni, naše mazilo pa je prvovrstno. —

— Švindl! Ze vemo. Bomo že rajši potrpeli teh nekaj tednov, da bo sonce imelo moč, potem revmatizma ne bo več! —

— Tudi prav! — sem dejal. Kako bi naj neki oporekal tej sijajni logiki? Če naši ljudje nimajo razumevanja za to in ono modernejšo pridobitev, ali moram jaz kaj zato?

V dolgem pismu sem tvornici mazil proti revmatizmu potožil težave in neuspehe. Pisal sem, da s takimi mazili pri nas ni sreče, da ni ugodnega terena, da ni revmatikov in kolikor jih je, te zdravijo z božjem soncem.

Problem je tvornica rešila sijajno. Ze po nekaj dneh sem prejel šop etiket, s katerimi sem moral prelepiti škatlice čudodelnega mazila.

Sedaj je bil uspeh kolosalen! Zalo-go žavb sem razprodal v nekaj dneh kot prvovrstno kremo za nego kože... Kdor zna, ta pa, znal. —ob—

Nabornik v košu

Beda je v tem kraju že zarezala svoje brazde. Ljudstvo gladuje že od nekdaj in zdaj naravnost do neznosnosti. Izkoriščava se ga na veliko, posledice vsega tega, degeneracija prebivalstva, pa nikomur nič mar. Vinogradi so tu, vino je dobro, ali prihajajo eksploata-torji vinskega trga in ubogi kmetič mora prodati za vsako ceno, da ima za sol in davke. Kaj bo je-del, kaj to koga briga.

Bajte, ko jih gledam, so kakor hlevi, skupaj znošene, da so jurte Kirgizov po stepah boljše in bolj higijenične.

Pa mi je pripovedoval neki oča-nec to-le zgodbi:

— Bil je nabor. Fantje so prihajali, da jih potrdi k vojakom. Vsak ki je bil tistega letnika, je moral priti. Vsi slabi, izmozgani so stali pred vojaško komisijo. Zdravniki so gledali, tiho zmaevali z glavo. Neki oče je stopil pred komisijo. Odložil je koš, ki ga je imel na hrbtu in rekel:

— Pregledajte.

Komisija je bila vsa v zadregi. Iz koša je gledala glava človeka, fanta, iz letnika, ki je bil na naboru.

— Kaj je to? so vprašali očeta.

— Moj sin.

— Zakaj ste ga prinesli sem?

— Ker je klican k naboru.

— No?

— Sam ne more hoditi. Pa sem ga prinesel, da ne bo kazni.

— Kakšno bolezen pa ima, da ne more hoditi?

Očka je rekel počasi in bolno:

— Gladovanje je ime tej bolezni.

Temni srednji vek spet vstaja

Skrivnost rumene hiše

Senzacionalna afeta, v katero središču stoji neka neznatna kavarna v pariški okolici, zbuja zdaj največje zanimanje pariške javnosti.

V mali kavarni...

Je to kavarnica gospoda Ligiera v Vaureau, majhnem slikovitem mestecu nedaleč od Pariza, okoli katere so se pletle že dalj časa čudne govorice. Sosedje so namreč postajali pozorni na to, da je ta kavarnica, kjer se je poprej le tu in tam ustavil kak izletnik, v zadnjem času dobivala čedalje več gostov. Dolga vrsta luksuznih avtov se je ob gotovih časih ustavljala pred to malo, rumeno hišo, če pa si stopil v kavarno, ni bilo teh avtomobilistov nikjer videti.

Milo ječanje

Ljudje, hodeč ponoči tam mimo, pa so pripovedovali, da so slišali iz hiše bolešno ječanje, kakor če bi tam znotraj koga trpinčili. Pri- tajeno, zadušeno, vendar kljub de-

belemu zidovju dovolj razločno je bilo slišati to mlo stokanje. Te govorice so prišle tudi do ušes policije, ki je rumeno hišo na skri- vaj dala opazovati; poizvedela je tudi, da je poleg skromne kavar- nice v hiši še dokaj drugih prostoro- rov, kjer se vršijo prave orgije okrutnosti, in sicer s skrivnostnimi ceremonijami kakor so nekdanj v srednjem veku bili v navadi pri flagelantih. Ker se je teh »slav- nosti« udeleževalo baje tudi več bogatih in uglednih oseb, je vodi- la policija preiskavo z največjo opreznostjo in diskretnostjo.

Kompletna mučilnica

Pred nekaj dnevi pa je policija nenadoma obkolila hišo in detekti- vi so udrli noter. V nekem koridorju je kriminalne uradnike sprejela — bolničarka. Smehljaje se je izjavila da hiša ne skriva nikakršnih tajno- st. Gospod Ligier da se je radi gospodarske krize odločil svoj kavnari priključiti nekaj tujskih sob, kjer se trudni popotniki lahko malo odpočijejo.

Kmalu nato so bili aretirani ka- varnar, preoblečena bolničarka in več uslužbencev. Vse so v policijskem vozu odpeljali v Pariz. Za njimi na tovornih avtomobilih pa tudi vso opravo skritih prostorov. Ljudje so kar strmeli, ko je poli- cija nakladala na vozove cel arzenal srednjeveške mučilnice: vilake za palce, železne krone z bodica- mi, natezalnice in kar je še takega mučilnega orodja iz časov inkvi- zicije. Z vsem tem orodjem so se udeležniki skrivnih nočnih sestav- kov v rumeni hiši medsebojno trpinčili.

Cvetoče podjetje

Čeprav policija v tej aferi var- ruje molčečnost, se je vendar že izvedelo, da je preiskava odkrila tudi še druge take mučilnice. Te dni je bilo tudi v Lyonu aretiranih več oseb. Baje je poglavar te tajne družbe nek ugleden mož, ki je na več krajih Francije ustanovil take »hiše muk« in iz tega podje- tja vlekel naravnost knežje do- hodke.

gre lepo v Split v porodnišnico. Ona je med tem zahtevala poro- ke. Fant se je skliceval na to, da je ona druge vere in da je zato ne more sedaj vzeti za ženo. Morda pa pozneje.

Tedaj je dekletu zavrela kri.

Potegnila je nož

izpod predpasnika in v obupu jezi zabodla Jova Žarkoviča v trebuh. Žarkovič je radi poškod- be umrl. Slavko so po tem dejan- ju zaprli in sedaj je v zaporu dala življenje otroku, ki ga noč prevzeti občina niti bolnišnica ni- ti nobena druga ustanova. Tako je nedolžni zemljan prisiljen, pr- ve, najnežnejše dneve svojega življenja z materjo vred preživ- ljati v zaporu.

— V Sentiakohskem gledališču bo- do ponovili v nedeljo 15. t. m. ob 20.15 zabavno in duhovito Lothar- Wodehousovo veselotgro »Kikiriki«. V glavnih vlogah nastopijo Grgurev- čeva, Vera Šubičeva, Lavrič, Batte- lino, Petrovič. Igra je dosegla pri obeh predstavah lep uspeh. Kdor se hoče nasmejati, naj poseti predstavo.

— »Ob slovenski morsk obali« je naslov predavanja, ki ga bo ime- v četrtek ob pol 9. uri zvečer v ke- mični predavalnici na realki prof. dr. Lavo Čermelj pod okriljem društva »Tabor«. Vstop vsem prost.

Na kriminalni policiji

(Ne pri nas, — v Ameriki!)

»Torej, vi priznavate, da ste izvršili vlom? Hvala. Odvedite ga! Policijski komisar Finley si je obrisal znoj s čela in napra- vil trudno kretnjo proti tovari- šu Smithu. Nato je zaklical: »Na- slednji!«

Mlad blede človek s plašnim po- gledom vstopi.

»Poizvedbe policije so ugotov- ile«, tako je pričel zdaj zasli- šavanje kriminalni komisar Smith »da ste v torek minulega tedna obiskali ljudsko kopališče. To je že nekaj alibi... Mir! Odgovar- jatje samo na vprašanja! Policijskim ugotovitvam nimate ničesar ugovarjati, razumeli?... Za- pustili ste ljudsko kopališče ob 11. uri 25. Kalko? Tega ne veste več? Vsekakor pa: šele ob 13. uri 20 ste bili doma. Kaj ste de- lali med tem časom?«

»Jaz sem...« ječljiva mladi člo- vek in se kakor pomoč iskaje ozira po sobi.

»Šli ste k svoji sestrini, s ka- tero ste spri, kajne?«

»Da,« pravi mladi človek, »se- veda —« in iz njegovih oči gle- da brezmejno začudenje.

»Vidite,« nadaljuje komisar, z odkritim priznanjem boste naj- boljše prišli skoz... Torej, vi ste najbrže imeli namen, da bi se s svojo sestrino pobotali, kajne? A sestrina se je, kakor vedno, protivila, da bi vam izplačala dedščino vaše tete od materine strani. Ona vas je razžalila, stra- šansko razžalila, kajne? In te-

daj — v stanju skrajne razburje- nosti — ste pograbili sekuro in ste —«

Mladi človek je blede ko zid.

Smith si zadovoljno pogladi brado. »In nato« govori šepeta- je, »nato ste zamahnili! — Mir! Ne ugovarjajte... Nekaj vas je gnalo, kajne, neka notranja sila.«

»Ne, ne!« krigne mladi človek in se zgrudi na stol.

»Ne?« posluhne Smith. »Vi ste umor namenoma pripravili?«

Mladi človek ječljiva nekaj ne- razumljivega.

»Torej vendar,« pravi krimi- nalni komisar z mirnim glasom.

»Vi ste umor pripravili. Na to stoj — električni stol!«

Mladi mož obupno lovi besede. Nato pa mu glava omahne na prsa...

»Priznal!« zamrmra komisar Finley in si s čela obriše znoj, komisar Smith pa pritisne na za- pisnik svoj žig in si prižge no- vo cigaro.

»Odvedite ga!« zaukaže Fin- ley. »Naslednji!«

Vstopi naslednji:

»Zakaj pa tega ne odvedete?« vpraša komisar Smith službujo- čega stražnika in pokaže na mladega bledega človeka, ki se- di še vedno tam na stolu.

»Tega tukaj?« se široko zareži stražnik in pobeje rumenkasto krpo, ležečo zraven stola na tleh. »To je vendar snažilec oken, ki vas je hotel samo vpra- šati, kdaj naj prične s to sobo.«

Na hodniku

se je iznova vnel med obema prepir. Slavka je ostro zahteva- la, naj Jovo pove, kaj namerava z njo. Jovo ji je odgovoril, naj



Slavni ameriški filmski igralec Douglas Fairbanks se je pred dnevi vnovič oženil v Parizu z Angležinjo lady Ashley, s katero ga vidite na sliki.



S prstnim odtisom potrde črni Askari, ki služijo v italijanski armadi, da so prejeli svojo gažo, ki jim jo izplačujejo v srebrnih tolarjih.

Z novorojenčkom v zaporu

Šibenik 11. marca.

Iz Polače v severni Dalmaciji je doma 23-letna dekle Slavka Čakarun. Imela je ženina, neke- ga Jovana Žarkoviča. Ko se je začutila z njim v drugem stanu in so se ji bližali dnevi, je pokli- cala fanta na orožniško postajo v Kolači, da bi tako imela dovolj

zanesljive priče, kdo je oče otro- ka, ki ga je pričakovala. Jovan je res prišel, toda je zanikal, da bi imel kaj z njo in ni hotel nič slišati o tem, da bi jo vzel za že- no. Po kratkem prepiru so orož- niki oba pozvali, naj zapustita orožniško postajo.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

64

»Poženi, Pitt — vozi, kar moreš!« je zakričala kočijaž.

Konji so zdirjali in kmalu dohiti ostale sani. V temi pa nihče ni opazil, da je Manuela sama v saneh. Ona se je tesno zavila v svojo kožuh in mirno zaspala.

Ko so prišli do doma lorda Hudsona, je lord stopil k Manuelinim sanem po Beatrico.

Toda kako se je prestrašil, ko je videl kočijaža, kako se ves pijan maje na sedežu, v saneh pa trdno spečo Manuela.

»Beatrica! Beatrica!« je ves prestrašen klical svojo hčer, a ni dobil nobenega odgovora.

Srdito je stresel pijanega kočijaža:

»Kje je moja hči?«

»Gospodična?«, je bedasto zabundral kočijaž.

»Da, ona, — govori, teslo!«

»V saneh — da — v saneh — je go — o — gospodična«, je jecjal Pitt, zibaje se ko barka.

Nekaj gospodov je vrglo pijanega kočijaža s sedeža, lord pa je zdaj stresel Manuela iz spanja.

»Gospodična — gospodična! — Moj Bog, ali je nezvestna? Brž malo konjaka! — Toda, za Boga, kje je moja hči — Beatrica!« je ves obupan klical ubogi oče v gluho noč.

»Najbrže sta obe zaspali in je na kakem ovinku vrglo gospodično Beatrico iz sani«, je menil nekdo izmed gospodov.

Lord je ves obupan skočil v sani in pognal po poti nazaj. Nekaj gostov mu je sledilo s svojimi sanmi in svetilkami.

Veselo započeti izlet se je tako žalostno končal.

Tereza pa je zdaj prisedla k svoji prijateljici, ki je napol nezvestna ležala v saneh, in je ukazala Pittu, naj vozi domov.

Čim so izginili družbi izpred oči, je Pitt postal popolnoma trezen in tudi Manuela se je zdaj maenkrat prebudila.

»Vendar enkrat — hvala Bogu!«

»Kaj pa si naredila, Manuela?« je vprašala Tereza.

»Vrgla sem jo iz sani — hahaha! Preden jo najdejo, bodo minule najmanj štiri ure. — Takrat pa bo že zdavnaj zmrznila v tem strahovitem mrazu, saj je kar obležala na ledeni cesti.«

»To sta pa res imenitno napravila, ti in Pitt. Saj sem celo jaz mislila, da je Pitt res tako pijan, ki pa da spiš. — Nihče ti ne bo mogel ničesar očitati!«

Svitlo se je že, ko je nekaj sani počasi pripeljalo do lordovega doma. Gostje so se trudni in žalostni razšli — Beatrice Hudsonove niso bili našli nikjer.

V Jackovem varstvu.

Ko je Beatrica zletela iz sani, je priletela z glavo tako nesrečno ob neko drevo, da je takoj nezvestna obležala...

Ni vedela, koliko časa je tako ležala, ko je začutila po vsem telesu prijetno toploto. Čutila je, kako ji nekaj prijetno toplega teče po grlu, a še vedno ni mogla odpreti oči, v glavi ji je bilo vse megleno. Le počasi se ji je vračala zavest.

Ko je naposled le odprla oči, je zagledala pred seboj nekega moža, s krinko na obrazu. Začudeno je gledala okrog sebe in videla, da leži na mehkem divanu, v neki majhni, lepo opremljeni sobici.

Zopet je pogledala neznanca in prestrašena zamijala.

»Nič se me ne bojte, gospodična. Ta krinka, to je samo moja skrivnost. Nisem pa nikak razbojnik. Našel sem vas napoli zmrznjeno v gozdu in sem vas pripeljal sem, kjer ste popolnoma varna.«

»Kje pa sem?« je s slabotnim glasom vprašala. S težavo se je vzravnila na postelji in s široko razprtimi očmi gledala Jacka.

»Pomirite se, gospodična — popolnoma na varnem ste in nič hudega se vam ne bo zgodilo.«

»O, domov, domov — oče, Edgar!« je vzdihovalo obupno dekle.

»Tak zaupajte mi vendar, gospodična! Ali ne vidite, da ste še preslabotni, da bi mogli hoditi? Sicer vas pa vaš oče išče zdaj bogve kje v hribovju, pa mi trenutno niti sporočiti ne morem, da ste živi.« Njegove prisrčne besede so jo polagoma pomirile. Oddahnila si je in se zopet zleknila na divanu. Jack se je vsedel njej nasprotno in dejal:

»Tako je prav, gospodična. Odpočijte si, pri tem se pa lahko malo razgovoriva. Naravno, da me zanima, kaj se je z vami zgodilo. Ali bi mi ne hoteli to pojasniti?«

»O, prav rada, gospodi!« je odgovorila Beatrica in mu povedala to, na kar se je spominjala, namreč, da je bila z Manuelo skupaj v saneh. Kaj pa se je potem zgodilo, o tem pa sama ni vedela ničesar.

»Kdo je bil tisti, ki vas je vrgel s sani?«

Beatrica se je zdrznila — zdaj šele ji je vstal pred očmi tisti strašni dogodek.

»Manuela de Santos«, je odgovorila, »toda...«

»To je tuje ime.«

»Da, ona je Španjolka.«

»Kako to, da je vaša sovražnica? In kako je prišlo do tega, da ste se stoprav z njo vozili na saneh?«

Beatrica mu je zdaj opisala vse do tistega dogodka, ko je nezvestna obležala.

»Ah, zdaj mi je že vse bolj jasno! Kako je izgledala tista Manuela?«

»Zelo lepa je in mlada. Baje je iz stare španske rodbine in je šele pred kratkim prišla na Škotsko.«

»Niste me prav razumeli. Ali ima črne lase in modre oči?«

»Ne, ampak njena prijateljica Tereza...«

Jack je kakor divji poskočil, ko je izgovorila to ime.

»Ha! Zdaj sem jo našel — torej tukaj je?! Ne uideš mi, ti kača, — pohodim te!« je bruhnilo iz njega.

Kakor je bil nenaden ta divji izbruh sovraštva, tako se je zdaj Jack na mah zopet pomiril in se usedel.

Beatrica je z začudenjem in rastočim zanimanjem opazovala tega skrivnostnega človeka. Občudovala je njegovo samopremagovanje, ko je zdaj tako naivno sedel v naslonjalu, in je le lahien drget desne roke pričal o viharju, ki je divjal v njem.

»Le zakaj ga je to ime tako razburilo?« je premišljevala Beatrica. »Ali je to mogoče njegova žena, ali...« Prekinil jo je v teh mislih Jack z vprašanjem: »Kje pa stanuje ta Manuela, gospodična?«

Beatrica mu je opisala njeno vilo in sploh, kar ji je bilo znano o teh dveh ženskah. Jack je ni prekinil z nobeno besedo.

Molče jo je poslušal in po kratkem premoru je dejal:

»Dobro so mi znane vse okolnosti, ki so vas privedle v nesrečo in vas za nekaj časa razdružile z vašim zaročencem lordom Edgarjem Westonom. Toda vse doslej nisem vedel, da je povzročiteljica vse nesreče ravno tista —, umolknil je in nenadoma vprašal: »Ali imate obe španjolski sluge zamorce?«

»Ne. Samo sobarico in mladega rdečelasca: Ircu.«

»Aha, mlad rdečelasce, precej odurnega obraza?«

Beatrica je prikimala.

»Hvala, gospodična, zdaj vem dovolj. — No, vidim, da ste utrujeni. Zdaj se odpočijte, jutri zjutraj pa vas odpeljem k vašemu očetu, in še preden je, mogla kaj odgovoriti, je že izginil iz sobice.

PREPOZNO

Naslednje noči je Jack zopet sedel v kajiti »Terorja« in nepremično gledal Elino sliko, ki je stala pred njim na mizi.

Nenadoma je začutil, kako se »Teror« dviga in težki koraki so ga zdramili iz premišljevanja.

»Ah, privedli so ga!« si je rekel. »Hitro so ga dobili. Še nocoj pa odidem po Terezo in Manuela. — Takrat, ljubljena Elu, bo maščevana tvoja smrt...«

V kajito je stopil Bill.

»Gospodar, pripeljali smo tistega Ircu.«

»Prav Bill. Zaslži ga — ne prizanašaj mu! Čim izveš vse, mi pridi povedat. Še nocoj pojdeva po tisti ničvrednici.«

Astrološka napoved

za 12. marec

Spremenljiv dan. Za promet, zlasti motorna vozila precej kritičen. Nevarnost nezgod. Previdnost tudi pri električnih napravah! V ljubavnem življenju pretijo močnejše, odtujitve in ločitve. Zenske so danes nemirne, nervozne, nestrpne. Bodite obzirni z njimi! Nemara boste slišali o smrti kake sorodnice ali dobre znanke. — V javnem življenju je danes pravi dan za širokoustne, holištaperje in sleparje, ki jim bodo ljudje nasledili. Pazite se pred njimi!

Prodajalna je polna kupeev.

— Gospodična, mene, prosim, preje postrezite. Tule gospa je prišla vendar precej za menoj!

Užaljena pa zavrne prizadeta prvo nestrpnico:

— Ne plašite se, gospa, nič vam ne bom prevzela! Jaz kupujem samo boljše blago!

Iz domačih gajev

FRAN ELLER:

V gaju

Sem v tihi se izgubil gaj,
v zelenja žametni sijaj
in že sem ko zagrnjen v raj,
jaz sam, njegov Adám.

Ne vem več, kaj je tržni hrup
in ženskih usten med in strup,
objest ljudi in njih obup —
o sreča, biti sam!

Macesni le stoje z menó,
kako pogumno in krotkó
in ravno se do solnca pno!
Zrem jih in me je sram.

In skrivoma le skoz šumad
gre komaj slišno angel zlat,
prozornih kril še čutim hlad
in spet sem čisto sam.

In svet pokoj vsenaokrog
praznuje gora, strn in log,
nad mano le nebo in Bog,
z njim pod večer kramljam.

Fran Eller je sin našega tužnega Korotana. Rodil se je l. 1873. pri Dev. Mariji na Zili, študiral gimnazijo v Beljaku in maturiral 1891. Zatem je nekaj časa poslušal filozofijo v Gradcu, a kmalu prešel na jus na Dunaju, kjer je promoviral 1899. Po raznih davčnih in finančnih službah v dvojni monarhiji je postal 1920. redni profesor finančne stroke na univerzi v Ljubljani.

V svojih dunajskih dijaških letih je bil zelo živahen član naših literarne družbe ter zložil lepo število pesmi, ki jih je priobčeval v »Ljubljanskem zvonu« 1894 do 1905 s pravim imenom in pseudonimom Boruf. V njih je marsikje dobro pogodil poskočni ritem in intimni čar narodne pesmi. Po dolgem premoru se je pred leti v »Zvonu« zopet oglasila njegova lira, ki pa ni več fantovsko vesela, nego polna bridkih spoznanj. Gornjo pesem je objavil »Ljubljanski zvon« XLVIII, l. 1928, str. 385.

Razne novice

V srednji Indiji je te dni divjal tak silovit orkan, da je neki vlak naravnost dvignil s tira in ga prevrnil. Na srečo je bilo samo nekaj potnikov lahko poškodovanih.

V New-Yorku so v trgovini nekega trgovca po imenu Tvorosky ponoči vlomili gangsterji. Trgovca, ki je spal zadaj v čimnati, so v sami srajci zaprli v shrambo za led, izropali trgovino in pobegnili. Ko so čez nekaj ur sosedje našli ubogega trgovca, je bil že napol zmrznjen in so ga morali spraviti v bolnico.

V gorovju belega Atlasa (Maroko), kjer že dolgo straši neka razbojniška tolpa, je prišla te dni do bitke med rajbojniki in vojniki francoske tujske legije. Poglavar razbojnikov in trije njegovi pajdaši so bili ubiti, ostalo tolpo pa so legionarji, ki so imeli tudi enega mrtvega, ujeli.

Iz jeklnišnice Kuanyun (Kitajska) j pobegnili vseh 331 kazencev, potem ko so pobili stražnike in jim pobrali orožje. Na bežeče so streljale mestne straže in jih 8 ubile, 210 jih je ušlo, ostale so na polovici.

Proračun sprejet

Beograd, 11. marca. — Na večerajšnji seji nar. skupščine, ki je trajala neprekinjeno od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer, je bila zaključena razprava o proračunu državnih izdatkov, danes pa pride na vrsto razprava o proračunu državnih dohodkov in o finančnem zakonu, ki bo verjetno že danes zaključena. Jutri bodo skupščini predloženi še amandmani, o katerih je razpravljala ministrski svet. Po prehodu na dnevni red je predsednik Čirić najprej sporočil, da je imunitetni odbor predložil poročilo o izročitvi devetorice narodnih poslancev sodišču. To poročilo pride na dnevni red današnje seje. Po prečitavanju brzojavke posl. Tanasija Dinića, ki sporoča iz Prage, da ni v nobeni zvezi z atentatom, se je nato nadaljevala proračunska razprava.

Kmetijski resor

Prvi je bil na vrsti proračun kmetijskega ministrstva, h kateremu je podal ekspozice minister Stanković, ki se je obširno pečal s težkim položajem naše gospodarske proizvodnje. Izrekel se je za desetodstotno redukcijo površine, na kateri se prideluje pšenica. Smatra, da bi se morala podpreti produkcija bombaža in industrijskih bilk sploh. Glede kmetijskih dolgov je opozoril na uredbo od 30. sept. 1935, ki dopušča v najtežjih primerih preobremenitve odpis dela dolga v breme države. Krepko je poudarjal potrebo sistematičnega združnega dela. Omenil je tudi, da se bo s posebnim amandmanom omogočila ustanovitve kmetijskih zbornic. V Ljubljani se ustanovi poljedelska vzorna in kontrolna postaja.

Trgovina in industrija

Trgovinski minister dr. Vrbanić je podal ekspozice o stanju naše trgovine, v katerem se je v prvi vrsti dotaknil perečega vprašanja naših denarnih zavodov. Zaščito je lani zahtevalo 275 bank in hranilnic, 199 bank pa je dobila dovoljenje za odlog plačil. 25 bank je v izvenstečajni likvidaciji. Za sanacijo so že dobili dovoljenje štiri zavodi, še drugih šest pa je zanj že izpolnilo predpisane pogoje. Zaščite pa so se doslej odrekli samo trije zavodi. Minister je mnenja, da prehajamo počasi v dobo normalnega delovanja naših kreditnih zavodov. Vlada bo izdala vse potrebne ukrepe, da normalizira naš kredit.

V pogledu naših trgovinskih odnosov z drugimi državami se položaj boljša. Naša trgovinska bilanca je ostala aktivna, čeprav so istočasno cene poljedelskih pridelkov padle. Zaradi sankcij je vlada izdala uredbo o olajšavah naši lesni industriji. Z veliko Britanijo pa se je sklenil ugoden aranžman. Minister je nadalje naglašal potrebo izpopolnitve naših tujkoprometnih ustanov. Glede obrtnega zakona priporoča nekaj bistvenih sprememb.

Še dva poslanca

Pred razpravo o proračunu trgovinskega ministra je predsednik prečital pismo notranjega ministra, ki zahteva, da se v zvezi z atentatom v nar. skupščini izročita sodišču še dva poslanca, in sicer Tanasije Dinić in dr. Srpo Vukanović. Predlog se predloži imunitetnemu odboru.

V nadaljevanju razprave o proračunu trgovinskega ministrstva je bil sprejet amandman, s katerim se naknadno odobri kredit v višini 400.000

NAJNOVEJŠA POROČILA

Addis - Abeba, 11. marca. a. Italijani so pričeli z ofenzivo na celi fronti in prodiralo južno od reke Takaze.

Addis - Abeba, 11. marca. a. Agencija »Radio« poroča, da je ras Makomen večeraj popoldne naletel v provinci velikih jezer na oddelek italijanske vojske in ga popolnoma premagal. Italijanski oddelek se radi močvirnatga ozemlja ni mogel hitro umakniti, kar je povzročilo, da so Abesinci zmagali. Ras Makomen je zaplenil več materiala.

Nevtralna vlada v Grčiji?

Atene, 11. marca. e. Z ozirom na to, da je nekolič odbil ponudbo da vstopi v vlado narodne sloge, se smatra, da bo v kratkem sestavljena nevtralna vlada. Kot kandidati pridejo v poštev Demerizis, Metaksas in Mihailokopulos.

Din za plačilo anuitete za poslopje trgovske akademije v Ljubljani.

Naš promet

Sledila je razprava o proračunu prometnega ministrstva. Ekspozice je podal minister dr. Spaho. Proračun izkazuje primanjkljaj zaradi kreditov za gradnjo novih železnic: Beograd—Pančevo in Veles—Prilep, ki sta že izročeni prometu. Spomladi pa bo stekla proga Priština—Peć. V delu je proga Koprivnica—Varaždin ter prvi del proge Št. Janž—Sevnica. V kratkem pride na licitacijo tudi drugi del proge. Še danes se začne graditi tudi železnice: Bileće—Nikšić. Ustiprača—Foča, Priboj—Priepolje—Skočevac—Tetovo—Gostivar in Bihać—Knin.

Narodno zdravje

O proračunu ministrstva za socialno politiko je podal ekspozice minister Dragiša Cvetković, ki je govoril o zaščiti in zavarovanju delavcev, o izseljenem vprašanju, o invalidih, prehrani pasivnih krajev in o drugih vprašanjih svojega resora. Da se ublaži nezaposlenost, bo ministrstvo gledalo, da se čim strožje izvajajo določbe obrtnega zakona o delovnem času in nadurnem delu. Položaj naših izseljencev se po zanesljivih informacijah vidno boljša. V zaključnem delu svojega ekspoziceja je minister govoril še o zdravstveni službi in je med drugim omenil, da se razmišlja o tem, da se bolniške takse v bodoče pobirajo po dejanski plačilni zmožnosti bolnikov.

Telesna vzgoja

Novi minister dr. Rogić je podal ekspozice o proračunu ministrstva za telesno vzgojo, v katerem je zlasti poudarjal razveseljiv razvoj šolstva. Od leta 1932 do danes je število šolskih edinic poskočilo od 1200 s 153.000 pripadniki na 2620 edinic s skoro pol milijona pripadnikov. Sportnih klubov je v državi 3900 s četrtilijoni članov. Uredba o telesni vzgoji naroda bo po izjavi ministra spremenjena.

Nove občinske uprave

Občinska odbora v Škofji Loki in v Radečah pri Zidanem mostu sta razrešena in začasno zamenjana z novimi upravami — do volitev, ki se po zakonu izvedejo dva meseca po razrešitvi starega odbora.

Poljska s Francijo?

Varšava, 11. marca. v. V tukajšnjih dobro informiranih krogih zatrjujejo, da je poljski zunanji minister Beck obvestil francoskega poslanika na Poljskem, da se Poljska še vedno smatra vezana po prijateljski pogodbi s Francijo iz leta 1921 in da ta pogodba ni bila niti najmanj tangirana s poljsko-nemško prijateljsko pogodbo z dne 26. januarja 1934. Ministrski svet, ki je bil prvotno sklican že za preteklo soboto, je odložil svojo sejo na danes, ko bo na podlagi točnih informacij iz Londona o stališču Anglije v vprašanju najnovejše nemške kršitve določil lahko smernice tudi za zadržanje polje delegacije na zasedanju sveta DN.

Simptomatično je tudi, da je vladni organ »Kuryer Polski« brez kakršnihkoli ozirov na levo in desno razkrinkal v zvezi s Hitlerjevim korakom v Porenju najnovejšo diplomatsko akcijo za revizijo vseh poveljnih mirovnih določb, kar bi seveda močno prizadelo tudi Poljsko samo. Nemčija, tako pravi list, hoče za vsako ceno izrabiti sedanjí napeti položaj v Evropi za svoje ekspanzijske podvige. V podobnem smislu piše znani poljski novinar Stanislaw Stronski v kra-kovskem »Glosu Naroda«.

Panika v Addis Abebi

Asmara, 11. marca. m. T. O. poroča s severnega bojišča: Italijanske čete vztrajno prodirajo proti jugu, v kolikor to dopuščajo teren-ske razmere. Zasedle so vse obrežje ob reki Takaze. Pri Amba-Aladži so prodrele že daleč proti jugu in se že nahajajo v bližini jezera Ašongi. Bombardirni so danes zopet bombardirali provinco Godžam. V Addis Abebi je vest, da se bližajo italijanska letala velika panika in so se prebivalci razbežali na vse strani. Letalci

sicer niso bombardirali Addis Abebe, pač pa so 60 km severno od nje vrgli več bomb na tamošnja naselja, nakar so se vrnili v Makabo. Očiščevanje na Tembljenu še traja. Abesinske čete, ki se nahajajo v bližini vedno nadlegujejo italijanske oddelke. Italijani smatrajo, da ni računati z resnim odporom abesinske vojske, ker je vsa razkrojena. Kot edina ovira pride v poštev samo cesarjeva vojska, ki tabori pri jezeru Ošangi.

Delegacija gospodarstvenikov

Ljubljana, 10. marca. Opoldne so bili sprejeti pri banu gospodarstveniki kot posebna deputacija, in sicer g. Fran Škrbec, trgovec iz Ljubljane, g. ing. Remec, industrijalec iz Dupljice, g. Stanko Florjančič, trgovec iz Ljubljane, g. Franc Rav-nihar, industrijalec iz Ljubljane in g. Veinberger, trgovec iz Zagorja.

Delegacija je pri banu interve-nirala radi gospodarstvenikega zborovanja, ki bi se moralo vsiští 1. marca, pa ni bilo dovoljeno. G. ban je delegaciji izjavil, da tudi banovina nima nič proti temu, ako se skliče gospodarska konferenca za dravsko banovino v ožjem krogu med prizadetimi, kamor bo tudi banovina poslala svojega delegata.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

Postrežnica
za nekaj ur dnevno — za pomoč v gospodinjstvu, čiščenje pisaren in slično. Pozovite me na ogl. odd. »Glas naroda« pod: »Poštena, dobra priporočila«.

Mesto gospodinje
išče 30 letna gospodinja, — dobra kuharica in varčna gospodinja k dobri družini ali k samostojnemu gospodu. — Cenj. ponudbe pod »Dobra kuharica« na upravo lista.

Stanovanje
dveh malih sob iščem za 1. maj. Ponudbe pod »Točen plačnik do 400 Din« na upravo lista.

Službo išče
natakarica, prijetne zunanosti, 23 let stara, večša slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika. Najraje blizu morja ali za sezonsko provincijo. Naslov pove uprava lista.

26 letna privatna uradnica,
s stalno službo in nekaj prihrankov išče radi pomanjkanja poznanstva enako starega gospoda radi ev. poznejše ženitve. — Jamčim za strogo tajnost in prosim za cenj. dopise na oglasni oddelek »Glas naroda« pod značko: »Mirna sreča«.

GOSPODIČNO
sprejem na stanovanje takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Glasa naroda«.

MLADI - STARI!
Madrace tridelne 220.—, otomane 400.—, vloge žične — blazinjene, rolete, tapešniška popravila i.t.d. Pohištvo različno, moderno, solidno in ceno. — Priporoča se »ADA« - Maribor, Vojašniški trg.

Dobro zastopstvo
za okraj Prevalje sprejem. — Širok krog poznanstva in moje dosedanje poslovanje jamči za uspeh. Ponudbe na upravo »Glasa naroda« pod: »Prevalje«.

Radio aparat,
novejši tip, malo rabljen in v dobrem stanju, kupim. — Samo pisarne ponudbe z navedbo cene in naslova na oglasni oddelek »Glasa naroda« pod: »Tri — štiri žarnice«.

Mlad fant
želi spoznanja v svrhu ženitve z mlado gospodično, staro 25 do 30 let, ki jo veseli gospodinjstvo na deželi. Ponudbe s sliko na upravo lista pod »Sreča«.

Gospoda na stanovanje
in ev. hrano sprejem pod zelo ugodnimi pogoji. — Mir, dobra postrežba in domačnost. Ponudbe na »Glas naroda« pod: »1504«.

Gospodarska podjetja
kot: trgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarnе, bufete, trafike, prodajalne, mlekarnе in vsa druga obrtna podjetja prodajamo in posredujemo nakup hitro, vestno in uspešno. Informacije pošiljamo proti predplačilu Din 5.— v pošti z n a m k a h: Poslovnica Pavle-ković — Zagreb — Ilica 144.

Naročila je morilce za svojega moža Žrtev satanskega naklepa

Maribor, 11. marca.

Pred velikim kazenskim senatom v Mariboru se je začela danes razprava glede umora posestnika in železničarja Jožefa Kepa v Gaberju pri Dolnji Lendavi. Obtoženci so 20 letni Stefan Sečkar, delavec in doma v Dolnjelendavskih goricah, Janez Hozjan, star 28 let, delavec, 54 letni konjač Ivan Vaš iz Gaberja ter 48 letna posestnica Katarina Kepe iz Gaberja.

Stefan Sečkar in Ivan Hozjan sta 10. novembra lani v Dolnjelendavskih goricah dogovorilo in po zrelem prevdaru umorila Jožefa Kepa. S kolj sta mu razbila lobanjo. Ivan Vaš in Katarina Kepe pa sta umor zasnovala in naročila.

Strašna najdba

Bilo je 11. novembra lani ko je jutraj prihitel na orožniško postajo v Dolnji Lendavi posestnik Jožef Biro iz Gaberja. Prestrašen je povedal, da je našel malo prena nekem travniku v Dolnjelendavskih goricah umorjenega posestnika Jožefa Kepa. Orožniki so pričeli takoj s preiskavo ter prišli že naslednji dan na sled morilec Jožefa Kepa.

Na sledi

Daleč naokoli je bilo znano, da pokojni Jožef in Katarina Kepova nista živela v srečnem zakonu. Jožef je bil železniški delavec ter je imel tudi majhno posestvo v Gaberju. Pred leti si je prihranil toliko, da si je dokupil še majhen vinograd v Dolnjelendavskih goricah. A tudi sicer so ljudje poznali umorjenega Kepa kot dobrega in varčnega človeka, ki je imel svojo ženo zelo rad.

Vsa drugačna je bila Katarina, ki je možu ob vsaki priliki nagajala in mu prizadajala s svojo lahko miselnostjo obilo žalosti a tudi stroškov. Nista imela otrok, zato je žena bila često z doma ter se je pajdala z drugimi. Za vse to so vedeli tudi orožniki. Ko so našli Kepa umorjenega, so takoj sklepali, da je s skrivnostnim umorom v zvezi tudi Kepova žena Katarina. Orožniki so aretirali vse štiri obtožence.

Skrivnostni strel

Da so imeli orožniki dovolj razlogov za aretacijo Katarine Kepove in vseh, s katerimi se je zadnje čase shajala, priča tudi dogodek, ki se je odigral pred desetimi leti.

Katarina je imela že takrat razmerje z nekim ciganom Stefanom Kunštancijem iz Budimpešte. Takrat se je celo tako izpozabila, da je zapustila moža ter živela s ciganom tri mesece v Budimpešti. Ko se je vrnila, je prosila moža odpuščanja. Še tistega večera, ko se je vrnila zopet k možu, je nekdo ustrelil skozi okno na Jožefa. Kroglja ga je zadela v levo oko, ki mu je izteklo. Oblasti so takoj pričele s poizvedovanjem ter ugotovile, da je streljal skozi okno cigan Kunštancij, ki pa je med tem že bil na poti v Ameriko. Najbrže se je Katarina že takrat hotela znebiti moža, kar pa ji ni uspelo.

Satanski načrt

Zadnje čase je imela Katarina ljubezensko razmerje s konjačem Ivanom Vašom iz Gaberja. Orožniki so zvedeli, da je bil pokojni Kepe prej ta dan, ko so ga našli mrtvega, v družbi svoje žene Katarine, njenega ljubčka Vaša ter Stefana Sečkara in Janeza Hozjana. Na Hozjanovem domu so bili in jedli, potem so se razšli.

Po kratkem zaslišanju sta Sečkar in Hozjan priznala, da sta umorila Jožefa Kepa ter povedala, kako je bil izvršen zločin.

Važna je bila izpoved Ivana Vaša, ki je povedal, da je Katarina že nekaj let snovala načrt, kako bi spravila v sveta svojega moža. V avgustu lani je prosila Vaša s sklenjenimi rokami, naj spravi moža s sveta. Dejala je, če tega ne bo storil on, ga bo sama zaklala. V glavi Katarine so se snovali strašni načrti, hotela se je na vsak način znebiti moža. Vaša je neprestano nagovarjala, naj vendar dobi koga, ki bi ga umoril. Oblubila je morilec dva tisoč dinarjev nagrade.

Za 5000 ga ustrelil!

Zanimiva je izpoved priče Mihaela Šaturja, ki je po poklicu poljski čuvaj. Ob neki priliki mu je Katarina dejala, naj pazi tudi na njene njive in da mu bo priskrbela puško. Takrat je čuvaj v šali dejal, da bi se lahko zmočil in ustrelil njenega moža, ki je večkrat ponoči hodil na njive. Katarina je pa rekla: »To pa ravno želim, da bi ga ustrelil ko pride na njivo. Jaz ti bom dala za nagrado 5000 dinarjev, samo če bo hin!«

Načrti zore

Na vedna prigovarjanja je končno Katarinin ljubček Ivan Vaš pristal, da bo umoril moža. Katarina mu je še dala vrvi in svetovale, naj Jožefa najprej zadavi potem pa obesijo v zidanci vinograda, da bodo ljudje mislili, da je Jožef izvršil samomor. — Vaš ni hotel sam umoriti Jožefa in je raje za zločin nagovoril Sečkara in Hozjana, ki sta po daljšem oklevanju pristala, da bosta spravila s sveta Katarininega moža za nagrado 2000 dinarjev. Hozjan pripoveduje, da jima je Vaš svetoval, kako naj napravita, da jima ne bodo prišli na sled. Sprva so hoteli Jožefa palniti v vodnjak, nato so načrt spremenili in so ga hoteli zadušiti ter nato obesiti. Nazadnje so se zedinili in sklenili, da ga bodo pobili s kolj. S tem je bila usoda nesrečnega Kepa zapečaten.

Usodni 10. november

Je bil lepa sončna nedelja. Jožef Kepe je šel že jutraj v Lendavo k maši, nato pa se je napotil v svoj vinograd. Za njim sta kmalu prišla še obtožena Hozjan in Vaš. Kepe je oba pogostil z vinom in mesom. Sploh je bil umorjeni vedno zelo prijazen z Vašom, ker ni vedel ničesar o razmerju, ki je bilo med njim in njegovo ženo. Potem so se podali k Hozjanu, kamor je prišla tudi Katarina in obtoženi Sečkar. Tu so zopet jedli

in pili. Med tem, ko se je Kepe razgovarjal s svojo ženo, je Vaš pričel znova nagovarjati Sečkara in Hozjana, naj zvečer napadeta Jožefa in opravita z njim.

Kot pravi Hozjan, je Vaš dejal: »Idita zdaj in napravita. Za kar sem oblubil, stojim dober jaz. Živ ne sme ostati pod nobenimi pogoji!«

Kmalu nato so se razšli. Katarina je šla domov. Vaš pa je spremljal Jožefa v vinograd, kamor je šel, da vzame balo usnja, ki jo je pozabil v zidanci. Sečkar in Hozjan pa sta po bližnjicah hitela proti vinogradu, da se pripravita za strašno dejanje.

Pišta, zdaj se žuri...

Spotoma sta se oborožila s trsnimi kolj ter se skrila v grmovje, ki raste ob travniku, preko katerega se je imel vračati Jožef Kepe. Kmalu potem je prišel Kepe v družbi Ivana Vaša, a ko je šel mimo skritih najetih morilcev, se ni upal nobeden prvi udariti. Hozjan je zakričal Sečkariju: »Pišta, zdaj se žuri. Idi in udari!«

Na ta poziv je Sečkar planil in udaril Kepa po glavi, da se je stokajč opotekel. V tem je priskočil tudi Hozjan in udaril po Jožetu, da se mu je prelomil kol. Ko sta videla, da Jožef še ni mrtve, sta udrihala po njem tako dolgo, dokler ni bila glava kup brezličnega mesa. Nato sta odvrгла kole ter so vsi trije v Vašom zbežali.

Velikemu kazenskemu senatu je predsedoval sodni svetnik Lenard, prisednik pa so bili sodniki Kolšek, Zemljčič, dr. Tombak in dr. Kotnik. Branilci obtožencev so bili dr. Kukovec, dr. Šnuderl, dr. Miler in dr. Brandstädter.

Ko so privedli v dvorano vse 4 obtožence in je drž. tožilec dr. Hojnik pričel čitati obtožnico, je jel obtožene Hozjan ihteiti. K razpravi so prinesli tudi »corpora delicta«, in sicer dolg trsnj kol, 3 krvave kose kolov in kos daljše vrvi, s katero so nameravali svojo žrtev obesiti.

Na predsednikovo vprašanje, ali se čutijo krive, so obtoženi odgovorili potrdilno. Katarina Kepe pa je po tolmaču odgovorila, da se čuti.

le deloma krivo

Katarina namreč ne obvlada našega jezika in ji je moralo sodišče dodeliti tolmača.

Pri nadaljnjem zaslišanju ni Sečkar povedal nič bistveno novega. Po zločinu sta odšla s Hozjanom do polnoči.

Hozjan je na vprašanje predsednika izjavil, da prvotno ni hotel izvršiti zločina sam, ampak je v nedeljo dopoldne v Lendavi nadel dva fanta za to. Domenil se je z njima za popoldne. Ker ju pa popoldne ni bilo, je začel

iskati

novih pomočnikov

in se domenil s Sečkarjem.

Na vprašanje, ali je imel s Katarino ljubezensko razmerje, je odgovoril Vaš:

— Molim, gospod predsednik, z njo nisem imel ničesar. Imel sem

rad neko drugo Katarino. Tista je bila moja.

Na predsednikovo vprašanje, ali mu je Katarina za dejanje oblubila kako nagrado, je Vaš odgovoril:

— Molim, oblubila mi ni ničesar in sem ji to storil le iz usluge in prijateljstva. Zapeljala me je kakor Eva Adam.

Vaš je včasih malo zmešan, ker je v vojni dobil strel v glavo.

Na predsednikovo vprašanje, kako je potem mogel opravljati konjaško službo, je Vaš odgovoril, da je imel tudi v službi radi te svoje napake že težave. Nekoč bi bil kmalu ustrelil ženo nekega doktorja, ki je sedela na pragu. Bil je tedaj ravno zmešan in je ženo zamenjal — z mačko.

Po dvorani je ob tej priliki izjavil zavalovil smeh.

Ko je bila nato zaslišana Katarina, je po tolmaču izjavila, da ni Vaša nikoli nagovarjala k zločinu. Senzacionalna je bila njena izjava, da je imela

z Vašim razmerje

To pa se je zadnje čase sprevrglo v bojazen pred njim. Mož je namreč začel nekaj slutiti. Ker pa je bil že itak nasilen in pretepaški, se ga je bala in je tudi Vaša opozorila na to. Vaš ji je odvrnil, naj se nič ne boji, ker bo že od napravil

mir in red

Po vsem tem dosedanjem poteku razprave dobiva človek vtis, da je glavni krivec Vaš, druga dva sta pa samo njegova pomagata.

Po zaslišanju nekaj prič je bila razprava ob 1/2 13 prekinjena in se nadaljuje popoldne ob 15.

Avtocesta

Ljubljana-Šušak

Končno smo začeli kar resno misliti na zvezo z morjem. Akcijskemu obzoru se je posrečilo zainteresirati vse tiste, ki odločajo o takih zadevah. Tehnični oddelek banske uprave posveča tej novi cesti vso pozornost, zato so tudi posebej ustanovili terensko sekcijo za cesto Ljubljana-Šušak. Šef je ing. Vladislav Geržina, dolčen tej sekciji je pa tudi ing. Anton Matko. Razveseljivo je pa dejstvo, da je terenska sekcija že dobila naloge, naj odide na teren. Lani so že pregledali vso transo, pripravili vse potrebno ter tudi o tem poročali v Beograd. Nova cesta bo kot banovinska cesta 1. reda, toda zgrajena kot to zahteva moderni avto-promet. Torej začetek je tu, le vztrajati bo sedaj še treba.

Sladkor sta kradla

Ljubljana, 11. marca.

Kriza vedno bolj pritiska. Sladkor je pa tako drag, zakaj si ga nebi priskrbeli kar iz vagonov, so si mislili vlonile, ki so preteklo noč vlonili v vagone na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Bila sta dva: Franc Baloh, češkoslovaški dižavljani, sicer pa sedaj ljubljanska sraja, drugemu se je pa posrečilo pobegniti. Tatova so pri delu opazili železničarji, ki so takoj obvestili stražo, ki je potem enega aretirala. Sladkosnedeni Čeh je sedaj zaprt, kjer mu gotovo kave ne »enkrajo« tako, kot si jo je mislil sam, da je šel krast sladkor.